

МІЖНАРОДНІ МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНІ
НАУКОВІ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

www.economy-confer.com.ua

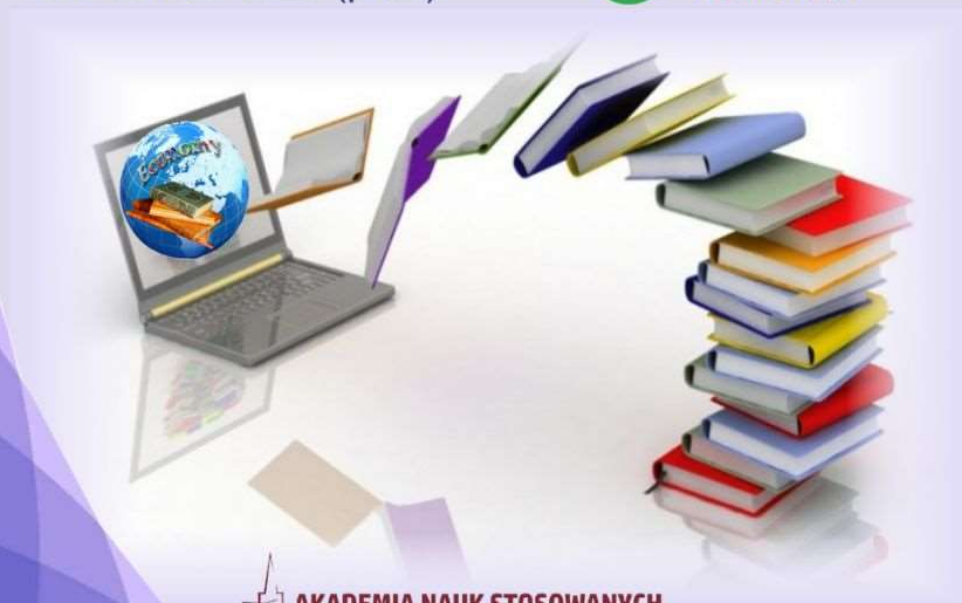
Світ наукових досліджень

Збірник наукових
публікації міжнародної
мультидисциплінарної наукової
інтернет-конференції

Випуск 45

21-22 жовтня 2025 р.

ISSN 2786-6823 (print)

AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH

WYŻSZA SZKOŁA ZARZĄDZANIA I ADMINISTRACJI
W OPOLE

Тернопіль, Україна – Ополе, Польща
2025

УДК 001 (063)

Світ наукових досліджень. Випуск 45: матеріали Міжнародної мультидисциплінарної наукової інтернет-конференції (м. Тернопіль, Україна, м. Ополе, Польща, 21-22 жовтня 2025 р.) / за ред. : О. Патряк та ін. ГО “Наукова спільнота”, WSZIA w Opolu. Тернопіль: ФО- П Шпак В.Б. 2025. 174 с.

Збірник наукових публікацій укладено за матеріалами доповідей наукової мультидисциплінарної інтернет-конференції «Світ наукових досліджень. Випуск 45», які оприлюднені на інтернет-сторінці www.economy-confer.com.ua

Оргкомітет

ГО Наукова спільнота

Патряк Олександра Тарасівна, кандидат економічних наук, ЗУНУ;

Шевченко (Огінська) Анастасія Юріївна, кандидат економічних наук, директор ТОВ «Школа для майбутнього»;

Яремко Оксана Михайлівна, кандидат юридичних наук, доцент, ЗУНУ;

Станько Ірина Ярославівна, кандидат юридичних наук, адвокат;

Назарчук Оксана Михайлівна, доктор філософії (Ph.D.), ННІ «Юридичний інститут КНЕУ імені Вадима Гетьмана»;

Гомотюк Оксана Євгенівна, доктор історичних наук, професор, ЗУНУ;

Біловус Леся Іванівна, доктор історичних наук, кандидат філологічних наук, професор, ЗУНУ;

Ребуха Лілія Зіновіївна, доктор педагогічних наук, кандидат психологічних наук, професор, Західноукраїнський національний університет;

Недошитко Ірина Романівна, кандидат історичних наук, доцент, ЗУНУ;

Стефанишин Олена Василівна, кандидат історичних наук, доцент, ЗУНУ;

Ухач Василь Зіновійович, кандидат історичних наук, доцент, ЗУНУ;

Яблонська Наталія Мирославівна, кандидат філологічних наук, старший викладач, ЗУНУ;

Савчук Надія Антонівна, кандидат психологічних наук, доцент, ЛНТУ;

Рудакевич Оксана Мирославівна, кандидат філософських наук, ЗУНУ;

Русенко Святослав Ярославович, ТНПУ імені Володимира Гнатюка.

Адреса оргкомітету:

46005, Україна, м. Тернопіль, а/с 797

тел. +380977547363 e-mail: economy-confer@ukr.net

Оргкомітет конференції не завжди поділяє думку учасників. В збірнику максимально точно збережена орфографія і пунктуація, які були запропоновані учасниками. Повну відповідальність за достовірність несуть учасники, їх наукові керівники та рецензенти.

Всі права захищені. При будь-якому використанні матеріалів конференції посилання на джерело є обов'язковим. Усі роботи ліцензуються відповідно до Creative Commons Attribution 4.0 International License

ISSN 2786-6823 (print)

© ГО “Наукова спільнота” 2025

© Автори статей 2025

Нечитайло Лариса Якимівна, Кондрин Аліна Артурівна
**ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ МЕНТОРСТВА:
ДОВІРА, ПІДТРИМКА ТА РОЗВИТОК СТУДЕНТА.....57**

Радченко Олександр Миколайович
**СІМЕЙНЕ ВИХОВАННЯ У ТРАНСФОРМАЦІЯХ ПОКОЛІНЬ:
ВИКЛИКИ ДЛЯ СУЧАСНОЇ ШКОЛИ.....60**

Смаглюк Вікторія Михайлівна, Богдан Тетяна Миколаївна
**ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ
ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ
МУЛЬТИПЛІКАЦІЙНИХ ФІЛЬМІВ.....63**

Юридичні науки

Маруна Maksymenko
FORMING MOTIVATION FOR LABOR BEHAVIOR.....66

Кизима Євгенія Юрївна
ПРАВОСУДДЯ ПЕРЕХІДНОГО ПЕРІОДУ.....68

Сучок Марина Вікторівна
**ОСНОВНІ ЗАСАДИ НАДАННЯ ГУМАНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ
В РАМКАХ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА.....69**

Історичні науки

Бобело Вадим Сергійович
**ОБ'ЄКТИВНІ СОЦІАЛЬНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЯК ЧАСТИНА
УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИЧНОГО ПОСТУПУ.....72**

Іжак Сілвестер Томашович, Вароді Наталія Федорівна
**БУДІВНИЦТВО ТЕРЕБЛЕ-РІЦЬКОЇ ГЕС:
ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ.....75**

Філософські науки

Абизова Лариса Віталіївна, Ківін Олексій Маркович
ДЕОНТОЛОГІЧНИЙ ДИСКУРС В ПЕДАГОГІЧНІЙ ОСВІТІ.....85

ОБ'ЄКТИВНІ СОЦІАЛЬНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЯК ЧАСТИНА УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИЧНОГО ПОСТУПУ

Бобело Вадим Сергійович

викладач, Вінницький національний
медичний університет ім. М.І. Пирогова
ORCID: 0009-0006-5249-0322

Інтернет-адреса публікації на сайті:

<https://www.economy-confer.com.ua/full-article/6481>

Класичний підхід української історіографії зазвичай достатньо прямолінійний та в першу чергу концентрує увагу (в першу чергу в контексті ознайомлення з історичним процесом широких мас населення) на ролі національної еліти (як національно-державної так і національно культурної) або навіть окремої провідної історичної постаті певної епохи, розкриваючи зміст історичних подій через призму її історичного портрету (життя та діяльності).

Сучасне переосмислення історичної лінії нашої історії вимагає від науковців переосмислення і інтеграції нових, в тому числі і міждисциплінарних (в конкретному випадку – макросоціологічного) наукових підходів, які дозволяють побачити історичний поступ як об'єктивну і неминучу відповідь на світові тренди суспільної модернізації, а не лише як героїчну боротьбу за незалежність і державність.

Актуальність теми дослідження обґрунтовується необхідністю переосмислення історичного шляху української держави та нації не тільки через призму суб'єктної (діяльність еліт і лідерів), а й об'єктивної реальності.

Хронологічні межі дослідження охоплюють всі історичні епохи існування українського та протиукраїнського етнічного субстрату на землях сучасної України.

Метою є спроба обґрунтувати і утвердити думку, що наш національний історичний поступ був визначений, спрямований та каналізований об'єктивними соціально-економічними європейськими тенденціями, які, в свою чергу, надали національним елітам необхідні для розбудови української національної ідеї соціальну базу та інституційні можливості.

Основними (ключовими) поняттями запропонованих тез виступають *об'єктивні соціальні трансформації* та *історичний поступ*. Спочатку зупинимося на них.

Трансформація є доволі складним мультинауковим та мультидисциплінарним поняттям. В межах кожної окремо взятої науки він набуває специфічної конотації, спричиненої специфічним напрямком предметної сфери кожної конкретної науки. В межах даного дослідження нас цікавить соціологічне розуміння даного терміну. Він має латинське походження (transformation – перебудова, зміна, видозміна, перетворення) і в широкому розумінні означає зміну соціальної структури суспільства, що являє собою тісний взаємозв'язок стадій розвитку об'єкта, які повинні слідувати одна за одною і складати безперервний цілісний рух [1, С. 76]. Зміст соціальних трансформацій зазвичай втілюють такі соціальні процеси: зміна структур і зв'язків у політичній системі та системі державного управління, розбудова громадянського суспільства чи форм суспільної самоорганізації, що йому передувала; еволюційна чи революційна зміна класів та зв'язків та інтеракцій між ними; творення нових інституціональних форм тощо.

Історичний поступ – стадіальна конструкція історії, що, до певної міри, спирається на ідею прогресу як фундаментальну основу концептуалізації минулого, яка часто поширюється на пояснення сучасності та передбачення майбутнього [2].

Історичний поступ протоукраїнського етнічного субстрату, а, в подальшому, й української нації завжди був тісно пов'язаний з європейським та середземноморським театром світової історії та світового історичного поступу. З моменту розселення східнослов'янських племен на теренах сучасної України (V століття [3]), об'єктивні соціальні трансформації стають невід'ємною частиною нашої історії.

В період Середньовіччя (княжий період нашої історії) об'єктивні трансформації включали в себе реакції місцевого населення на Велике переселення народів (фактично саме цей мікросоціальний рух сформував місцевий етнічний субстрат в тому вигляді, в якому він увійде до складу держави Русь), трансформацію виробничих відносин (занепад рабовласництва, формування ранньфеодального ладу), інтеграцію місцевого населення до балтійсько-чорноморських торгових шляхів (шлях «Із варяг у греки»).

Наступні державотворчі та націотворчі пошуки протоукраїнців припадають на доба раннього Модерну (XVII століття). Посилення кріпацтва на теренах Речі Посполитої (як і на інших теренах Центральної та Східної Європи) стало відповіддю на економічні запити Західної Європи (демографічне зростання зумовило потребу в імпорті зерна). На теренах України це, фактично, призводить до посилення соціального спротиву, який реалізується в формуванні українського козацтва. Поширення ідей Реформації, Гуманізму і Просвітництва на українські землі творили підґрунтя для розуміння місцевою елітою

власної окремої ідентичності, що ляже в основу державотворчих пошуків Гетьманщини.

Для XIX століття характерними є процеси індустріальної революції, що супроводжувались урбанізацією та формуванням модерних націй. Ці процеси характерні і для українських земель. Вони руйнували традиційний аграрний уклад життя і призвели до формування нових соціальних класів в українському суспільстві: українського робітництва (з обезземеленого, звільненого скасуванням кріпацтва, селянства) та нової, модерної (більш масової і «народної») інтелігенції. Ця нова інтелігенція, творена в результаті об'єктивних соціальних процесів, стає носієм оновленої української ідентичності та рушійною силою національного відродження. Саме вона, волею долі, опиниться і на чолі нових державотворчих пошуків української нації на початку XX ст. – Української національно-демократичної революції 1917-1921 років.

Отже, український історичний поступ, не був, не є і не буде зумовлений чи схарактеризований суб'єктною діяльністю національних еліт та лідерів, чи геополітичним втручанням сусідніх (дружніх і недружніх до нас країн), а й, у великій мірі, визначався і визначається, спрямовується, каналізується, реалізується і утверджується об'єктивними соціально-політичними та світовими тенденціями, які втілюються на практиці різноманітними соціальними трансформаціями українського суспільства, як відповіддю на виклики часу.

Інтеграція макросоціологічного розуміння об'єктивних соціальних трансформацій, як частини історичного процесу, в наш історичний дискурс є актуальним і необхідним для більш глибокого та комплексного розуміння історичного шляху української нації та держави.

Список літератури:

1. Алексеева О., Ракша Д. Концепт «соціальні трансформації» та його значення для досліджень соціальних змін в українському суспільстві // Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки. – 2011. – Вип. 13. – С. 75-80.
2. Ясь О. Поступу теорії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.history.org.ua/?termin=postupu_teorij (дата звернення: 18.10.2025).
3. Галушко К. Слов'янські племінні союзи центрально-східної Європи [Електронний ресурс] // Енциклопедія історії України: Україна-Українці. Кн. 2 / Редкол. : В. А. Смолій (голова) та ін. / НАН України. Інститут історії України. –Київ : Наукова думка, 2019. – 842 с. – Режим доступу : <http://www.history.org.ua/?termin=2.5.4> (дата звернення: 19.10.2025)